

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD - THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 94. ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 94.

PIK IV. Ч. 27. СЕРЕДА, 10. ЛИПНЯ, 1912. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, JULY, 10, 1912. No. 27. VOL. IV

НОВИНИ.

Минулої середи закінчила ся великим гуком демократична конвенція в Балтімор номінованем кандидата на президента Вільсона. Він дістав за собою 990 голосів. Віцепрезидентом номіновано М. Маршалла. Коли читано платформу Вільсона, на галі повстав такий хаос, що ніхто не мав навіть поняття о що річ ходить. Про Рузвелта і Тафта вже всі знають, що то за пташки. Хтож є Вільсон?

Два роки тому влад ліхто навіть на знав чи існує де такий Вільсон на світі. Він був тихоньким президентом університету. До р. 1910 мало інтересував ся політичними справами. Свою кар'єру здобув він завдяки праці сенатора Сміта одного із демократичних „босів“. В сейті Нью Джерзі в останніх літах мали перевагу республікани. Смітові не було се по нутрі він постановив за велику ціну здобути сей сейт для демократів. Позаяк Сміт був знаний як орудіє Вол Ст., ддятого постановив він зробити губернатором Вільсона. Так і стало ся. Однак по часі Сміт побачив, що дав ся надати своему протегуваному Вільсонову. Вільсон закушавши так маеної політики, яка впровадить ся між демократичними „босами“, постановив скинути з себе опіку Сміта і стати собі „босом“. Се показало ся при виборі сенатора Мартіна з Нью Джерзі, якого вибрано одиноко за працю Вільсона. Тоді доперва побачив Вол стріт, що з Вільсона буде хитрий політикер, коли він в сей спосіб потрафив впровадити старого Сміта в поле. Від того часу

капіталісти стали популяризувати Вільсона як „реформатора“, а сам він став обізнати край тч завзято працювати за собою брутною політикою. Остаточо трості прийшли до переконаня, що при такій роботі Вільсона можна буде впровадити богато устав, які віддадуть край в руки капіталістів, і з тої причини не ставили йому при номінації найменшої перешкоди. В сей спосіб Вільсон став кандидатом на президента.

По довній обструкції українських послів в австрійським парламенті, міністер просвіти Гузарек в імени правительства зложив слідуючу декларацію:

1. Цсар запевняє Українців, що їх культуральне бажане буде сповнене.
 2. Теперішні українські професори на львівським університеті позістануть аж до отвореня українського університету.
 3. Час заснованя університету буде скорочений.
 4. Українці задержать до теперішні права до етипендії.
 5. Що до місяця укр. університету, то рішить ся опісля.
- Декларацію сю Українці прийняли і будуть вести еше в сій справі переговори з правительством.

Минувшого тижня відбувалась розправа Дейдеа в справі морду якого він допустив ся на Стефанові Вуйцікові в Гімлі. По розібранню цілої справи, всі 12 судді узнали, що Дейдеа є винен. Вирок з невідомої причини відложили на понеділок, приказуючи вязничним сторожам уважати на Дейдеа, щоб сей не поповнив самоубійства. Однак сі не могли його достережи, бо Дейдеа

чуючи ся винним, в понеділок рано повісив ся на власній сорочці і так скінчив своє католицьке житє.

Іще одєк зразок релігійного фанатизму. В місті Постуль, в Зл. Державах умерла 16-літня дівчина на пропасницю (фебру). Ватко сеї дівчини належить до релігійної секти, котра не узнає жадних ліків, а всі свої надії покладає на молитви. Коли жадана дівчина захорувала, всі приклонники сеї секти зібравсь до її покою і десьме ратувати умираючу дичину молитвами. Коли ждось з сусідів покликав до хорої лікарів, то загорілі і їм не пустили лікарів в кату, стали до них стріляти аж доки дівчина серед боли не скінчила свого життя. Тепер прокуратор провадить проти сеї загорілої банди слідство, яке певно не скінчить ся безкарно.

Дня 4 липня страшна катастрофа лучила ся на жезлничці коло Корнінг в Злуч. Державах. Катастрофа наступила з причини мраки наїханєм поспішного поїзду на звичайний. 40 людей згнуло на місці а поверх 60 страшно покалічених відставлено до шпиталю. Більша часть забитих походила з Скрантон і Ньюарку.

Один американський інженер винайшов великої вартости прилад, котрий буде запобігати аудареням потягів. Пробі показали, що його винахід є добрий. Пустив він напроти себе два потяги без машиністів. Потяги гнали з цілою скоростью а коли зближувались до себе на якусь віддал, автоматично задержали ся без помічі машиністів. Такий винахід безперечно принесе людству велику при-

слугу, бо зменшить катастрофи, яких нані маємо десятками кожного дня.

Недавно прибув до Шангаю спеціально висланий подорожник, що переїшов провінції Кіянґ Су і Анхвей в Китаю і описав нечувані річи про страшний голод і голодотство у тих провінціях. Великий голод панує у тих провінціях ще від вересня м. р., коли то величезна повінь навістила рижеві полі і знищила увесь збір. Майже третя часть населеня вже вимерла, а ті, що полишили ся при житю, з'їдають одні других. Дороги і публичні місця повні гниючих трутів, а що нена кому їх поховати, то можна надіяти ся розширення пошестий.

В околиці Гетляндії в краю Данії на північ від Німеччини викопали хліб, що походить з часів Вікінгів томи тисяч літ. Незвичайну викопальну сю віддано до міста Штокгольму, де учені професори хемічними дослідями в університетських інститутах ствердили, що хліб був спечений з кори соєвовой і мукки з гороху. Горіх управляли в сусідній Швеції вже в девятім століттю по Христі. У викопалинах з часів передісторичних натрафляно кілька равів на бохонці хліба; знаходжено їх в Єгипті, в Швайцарії, рідше однак в північних краях. При відкопуванню старого замку („Городище“) коло міста Воберо в р. 1898. анайшов ученьї професор Шнітгер бохонць хліба спечений із збіжжя. Понад десять віків перебув він в землі.

Шеф поліції в Лена, на Сибірі, де недавно російське правительство вимордувало кілька сот робітників — оголосив відозву, що если робітники в 8 днях не згодять ся на умовини які дає компанія, так всіх їх повинняють з того округу. В Росії се можливе!

Франція знаходить ся тепер в критичнім положенню. Як виказують обчислення, то в останнім році умерло 35 людей більше, як ся уродило. Тимчасом в Німеччині прибуває кожного року по 145 осіб на кожних 10,000 мешканців. Крім зменшчуваня ся народности в Франції, зростає там число злочинів. Морди понов повзати з змною кровю належать там до порядку дньового. Як твердять вчені, то Франції грозить по вільна але певна дегенерація.

Як строго карає амери-

канський суд злодіїв на малу скалю свідчать слідуюче: Едвард Стедт украв у малой дівчинки 38 центів і за се дістав 7 місяців в'язниці. Знова не давно украв один панок 10,000 і за се дістав тільки півтора року.

Дійсною несподіванкою для публичної кривової опії був вирок адміністраційного трибуналу, котрий узяв вибори до Ради міської міста Львова з минувшого року за неважні. Публіка знала, що проти сих виборів внесено протест, але власті його відкинули. Тепер адміністраційний трибунал, як послідня інстанція, попер протест не вдоволенях і уневажнив вибори.

Протестанські попи роблять великий прогрес вперед. Около 400 делегатів на конвенції „Біблійного товариства“ в Вашингтоні заявили ся, щоб абсолютно усунути з науки християнської релігії науку о пеклі, де всі люди мали ся смажити через віки в огні. Вони зробили се тому, що в ніщійних часах жаден цвільований чоловик не вірить в такі дурниці як некольтний огонь. Отже конвенція звернула ся до всіх понів, щоб заявили чи вірять в пекло чи ні. Думаємо, що недовлі і католицькі попи зроблять се саме, бо народ вже не дуже вірить в те перестаріле пекло.

Після статистичних обчислень, проголошених в передманушнім тижні, то Монреал стоить в цілій Канаді на першім місці під względом приросту людности. За послідних 43 роки, Монреал збільшив ся о 355,488 мешканців. Друге місце займає Торонто, третє Вінніпег а вітак Венкувер. Людність цілої Канади представляє ся слідуючо в цифрах: мушчин 3,383,771, женчин 3,821,067. З того жонатах мушчин є 1,331,564, замужних женчин 1,251,182, свобідних мушчин 2,466,160, женчин 1,251,182. влітців 86,121, а вдовиць 179,59.

Дуже цікаве средство винайдено тепер до гашеня огню, яке зве ся „Mediam“. Роблені проби у Львові удала ся знаменито. Коли підпалили старі будки і огонь вже добре розгорів ся, тоді виспали до него трохи сеєго порошку і огонь в одній хвилі загас. Такиж пробі роблено з матеріялами вибуховими і так само маді добрий успіх. Средство се принесе велику користь для селян, де рагунок водою неможливий.

Позаяк на тижні нісєув ся нам мотор, з сеї причини се число „Р. Н.“ трохи оцінішило ся.

Редакція.

БРАТИ КАРПЕНТЕРИ!

Зястановіть ся над своєю долею, як уопсліджені Ви, як рабують Вас контрактори, як цілі місяці не мають Вам платні! Чому? — Тому, що Ви не zorganizовані, що йдете робити за 20—25¢ на годину в той час, коли карпентери-юністи домагають ся 55 центів на годину. Самі знаєте, що жите в Винніпегу дороге і тому не вистарчає нам на ваші потреби. Се примусило нас zorganizованих вийти на страйк, жадаючи 55 центів на годину. Чемуж ви не прилучуетесь до страйку? Неважє Ви замість 55 центів — хочете тільки 20?

Наш страйк стряє цілим Винніпегом. В північній ділянці міста згодились вже контрактори платити по 55 центів. Тодж не валять а приступайте до страйку і в наруднях осягнемо те, чого бажаємо.

В неділю, 14. липня, скликає наша юнія до галі на Manitoba Ave & Powers St.

ВЕЛИКИЙ МІТІНГ

всіх карпентерів з Північної Винніпегу. Прийдіть а порадились о нашу спільну долю. Організатор І. Тик здасть рапорт з веденя страйку. Запрошує Страйковий Комітет United Brotherhood of Carpenters & Joiners of America

Старанем відділу Ф. У. С. Д. ім. Мвр. Сичинського в Монреалі, відбуде ся дня 14. липня в неділю, о год. 2½ по полуд. в галі на 423 Frontenac St.

ВІДЧИТ

„Як повстала нужда і який а неї вихід“. Рівнож буде обговорена справа укр. університету та обструкція в австрійським парламенті. Говорити буде т. І. Гнида. Вступ вільний.

РОБИТНИКИ! ШУФЛЯРІ!

Єднайте ся для оборони своїх інтересів і для забезпеченя своєї будущности в юнію „Промислових Робітників Світа“ (I. W. W.) в Винніпегу.

Місячна вкладка лише 25 цт. Мітінги відбувають ся що другої пятниці в соціалістичній галі. Секретар Д. Стечипин, 681 Selkirk ave.

КРАЄВИЙ ЛІКАР
Dr. G. KALICHMAN
лікаєт веніричних хоріб, як сифіліс, втүрпішних, хірургічних хоріб. Мешкає і ординує: 453 Selkirk Ave. Телефон: Ст. Дженс 1772.

DR. T. G. MOXNES
ДЕНТИСТ.
620½ Main St.
Winnipeg,
Двері з Loggan Ave.
Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Dr. E. R. GRIEVESON
M. A. OXON,
V. Ch. B. Edenburgh
медицини, хірургії і акушерства.
Практикує у Ангаї.
Говорить ся по руськи.
Ісвої години від 9-11; 1-3; 6-8
6 SELKIRK AVE. коло McEgor St. Телефон Мейн 2681

Добру платню дістають мушчини, тоді як учать ся голярське ремесло. Комплетний курс влітку \$10.00. Лише кілька місць потрібно на вченє. По наявий попит за голярським ремеслом і дістають безплатний курс, в яким побачте наших голярів.
LESLER BARBER COLLEGE
218 Ave. & King St. Winnipeg.
Благод на захід а Мейн Стріт.

Поїрі!
Где чув в Манітобі про славногo Андруйчука, хто не хвалить найкращийших холєб і шпінату? Якого ученика, хто спробував засарокі виробити, той каже, охистейн вартий свого учня Андруйчука. Наш товар тий, що ми робимо його з найкращого свіжого м'яса. Маємо дві кобаси, вироблені на кресній лад, також сальцешинки, всякого рода м'яса і віктуали по низькій ціні. А замовленя висилаємо на всю Канаду, як також даємо шпінату складові ціні. Говоримо по польськи.

J. BRAUNSTEIN
222 Giggins Ave. Winnipeg, Man.

ОРОПІ КРАЯНИ.

Вотворив рік тому в Йорктоні продаю свої товари значно ніж в інших шторах.

Винніпегу фармери мусять платити більше в Пол о ва, вони дістають платню за свої продукти „свій - свого.“
General Merchant
218 Ave. YORKTON, Sask.

СЕРНИАСК

ОДИННИКАР.
218 Ave. Winnipeg, Man.
на продаж всякі золоті і срібні: зигарки, ланцунки, перальки і т. п. Продає також направляю зигарки і робітничантну на два роки. Маємо також замовленя вно фармів почтою і замовленя влені річи висилаю сейчас. Говорить по польськи, а приходите, або замовленя.

Вийшла з друку цілочка

ЛЕКШЕ БУДЕ

Ціна 5 цт.

дом Емілія Толубовича прислав кою „Роб. Нар.“



СПРОВАДЖУЄМО ЛЮДИЙ З КРАЮ І ПРОДАЄМО ТАКОЖ ШУФКАРТИ ДО КРАЮ.

Міняємо гроші і завжди маємо великий запас корон.

Посилаємо гроші до Краю так, що рівна сума приходить до краю і там не відбирають змінного.

Продаємо крайові і канадійські листові марки.

Люди, котрі не мають сталої адреси в Канаді можуть свої листи адресувати на наш офіс.

Офіс отворений що дня від 9 до 6, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION
S. GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.
Winnipeg, Man.
667 Main St.